

Schweigeminute

Zwg door Carla
Zeker Weten Goed
29 March 2020

✓ Zeker Weten Goed

Auteur	Siegfried Lenz
Eerste uitgave	2008
Uitgever	Hoffman und Campe
Pagina's	109

Feitelijke gegevens

- 1e druk, 2008
- 109 pagina's
- Uitgeverij: Hoffman und Campe

Flaptekst

Een warme zomer in een klein havenstadje aan de Oostzee, vele jaren geleden. Benny Goodman en Ray Charles zijn nog in de mode, het strandfeest is het hoogtepunt van het jaar en als de lerares Engels de klas binnenkomt, staat iedereen op en roept: 'Goedemorgen, Mrs Petersen.'

Dat Stella Petersen en haar leerling Christian elkaar liefhebben, mag niemand weten. Toch gaat deze novelle over niets anders. Over de woorden en gebaren, de toevallige ontmoetingen en aanrakingen die het begin vormden, over Christians gedurfde plan om de relatie te bestendigen en over het noodlot dat de geliefden nog dezelfde zomer treft.

Eerste zin

Wir setzen uns mit Tränen nieder, zong ons schoolkoor aan het begin van de herdenkingsbijeenkomst, daarna liep meneer Block, onze rector, naar het bekranste podium.

Samenvatting

Christian, een 18-jarige scholier in Duitsland, is aanwezig bij de herdenkingsdienst van zijn lerares Engels, Stella Petersen. Hij zit in de aula van de school samen met de rest van de leerlingen en alle leraren wanneer ze een minuut stilte inlassen.

Tijdens die minuut stilte denkt hij terug aan alles wat hij met haar heeft meegemaakt. Hoe ze door zijn vader werd uitgenodigd op de boot en hoe ze in contact met elkaar zijn geraakt om vervolgens verliefd op elkaar te worden. Het was een verboden liefde tussen een scholier en zijn lerares en niemand wist ervan. Eén zomer lang zijn ze elkaars geliefden geweest, tot Stella kwam te overlijden bij een bootongeluk.

Personages

Christian

Een 18-jarige scholier. Hij kijkt terug op de romantische relatie die hij met zijn lerares Engels heeft gehad.

Stella Petersen

Stella is de lerares Engels van Christian. Ze heeft een kortstondige romantische relatie met hem tijdens de zomer. Deze relatie eindigt wanneer ze een bootongeluk krijgt en overlijdt.

Frederik

Frederik is de werknemer van de vader van Christian. Hij vaart Frederik naar de uitvaart van Stella, zodat hij er toch bij kan zijn. Wellicht weet hij van hun relatie, maar hij zegt hier nooit iets over.

Meneer Block

Meneer Block is de rector van de school. Na de herdenkingsdienst neemt Christian stiekem de foto van Stella mee van het podium. Meneer Block heeft dit opgemerkt en vraagt Christian bij hem om te vragen waarom hij dit heeft gedaan. Christian ontkent en het loopt goed voor hem af.

Sonja

Sonja is een jeugdvriendin van Christian en popt af en toe in het verhaal op, bijvoorbeeld op een strandfeest waar ze rond Stella en Christian blijft hangen.

Quotes

"Kijk, Christian, volgens mij staat dat meisje in het groene badpak naar je te zwaaien; die met de standtas. Ik herkende haar onmiddellijk; aan haar kapsel, aan haar gezicht met de brede jukbeenderen herkende ik haar onmiddellijk, Stella Petersen, mijn lerares Engels op het Lessing."

Bladzijde 11

"Ik zocht haar blik, maar ze deed of ze me niet zag, ze strafte me bijna onverschillig."

Bladzijde 36

"Toen ik met haar alleen was, omhelsde en zoende ik haar, liever gezegd: ik probeerde haar te zoenen, maar ze verstijfde en probeerde me te ontwijken. Niet hier, Christian, niet hier alsjeblieft!"

Bladzijde 52

"Alsof ik op die manier dichter bij Stella kon zijn, verdiepte ik me nog een keer in het essay van Orwell. Ik geef toe dat ik nog niet voldoende in mijn mars had om het helemaal te begrijpen, maar wat hij over de kritische ontvangst van Animal Farm voorspelde, gaf me te denken."

Bladzijde 76

"Nee, Stella, ik wilde op die herdenkingsbijeenkomst niets zeggen. Kugler vond het jammer en ik verontschuldigde me voor mijn weigering."

Bladzijde 108

Thematiek

Dood van een geliefde

De liefde tussen Stella en Christian staat centraal en daarmee ook de dood van Stella.

Motieven

Zee

De zee is een motief in dit verhaal, omdat het overal in terugkomt. Christian werkt met zijn vader en Frederik op zee om stenen te verplaatsen. Stella komt om bij een ongeluk op de zee en het verhaal speelt zich af bij de zee.

Opdracht

Voor Ulla

Titelverklaring

Schweigeminute betekent 'Een minuut stilte'. Het liefdesverhaal van Christian en Stella speelt zich opnieuw in Christians gedachten af tijdens de minuut stilte bij de herdenkingsdienst van Stella.

Structuur & perspectief

Het is een novelle, dus het verhaal is niet heel lang. Het heeft geen hoofdstukken en is geschreven vanuit het perspectief van Christian. Je springt heen en weer tussen de herdenkingsdienst (het hier en nu) en de zomer die daaraan vooraf is gegaan.

Decor

Het verhaal speelt zich af in een klein plaatsje aan de Oostzee in Duitsland. Christian en Stella zijn vaak samen te vinden op een boot of een strandje, maar het speelt zich ook af in de school waar ze les hebben of geven.

Stijl

De schrijver heeft een makkelijke stijl, waardoor het een goed leesbaar boek is. Het boek is niet ingedeeld in hoofdstukken, dus soms is het lastig schakelen wanneer er ineens van het heden naar het verleden wordt gewisseld.

Slotzin

Hij nam genoeg met mijn reactie en wilde alleen weten: Maar u zult toch wel op de herdenkingsbijeenkomst aanwezig zijn? - Ja, ik zal aanwezig zijn.

Beoordeling

Een mooi liefdesverhaal. Het is geen lang verhaal en het is makkelijk geschreven, waardoor je er snel doorheen gaat.